

Установа адукацыі

«БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ТЭХНАЛАГІЧНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ»

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Першы прарэктар

_____ А.А. Саковіч

« _____ » _____ 2024 года

Рэгістрацыйны № УД _____ / вуч.

**ПРАКТЫЧНАЯ І ФУНКЦЫЯНАЛЬНАЯ СТЫЛІСТЫКА
БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ**

**Вучэбная праграма ўстановы вышэйшай адукацыі
па вучэбнай дысцыпліне для спецыяльнасці**

6-05-0211-06 Выдавецкая справа

Вучэбная праграма складзена на аснове адукацыйнага стандарта вышэйшай адукацыі АСВА 6-05-0211-06-2023, зацверджанага і ўведзенага ў дзеянне 04.08.2023 (пастанова Міністэрства адукацыі № 237), і вучэбных планаў рэгістрацыйныя №№ 05-021-001/уч. (зацв. 28.04.2023) і 05-021-002/уч. (зацв. 28.04.2023).

СКЛАДАЛЬНІК:

В. У. Русак, загадчык кафедры беларускай філалогіі ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны тэхналагічны ўніверсітэт», кандыдат філалагічных навук, дацэнт.

РЭЦЭНЗЕНТЫ:

В. А. Мандзік, старшы навуковы супрацоўнік аддзела сучаснай беларускай мовы Дзяржаўнай навуковай установы «Цэнтр даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі», кандыдат філалагічных навук.

У. І. Куліковіч, дацэнт кафедры рэдакцыйна-выдавецкіх тэхналогій УА «Беларускі дзяржаўны тэхналагічны ўніверсітэт», кандыдат філалагічных навук, дацэнт.

РЭКАМЕНДАВАНА ДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:

кафедрай беларускай філалогіі ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны тэхналагічны ўніверсітэт» (пратакол № 4 ад 28.11.2023);

метадычнай камісіяй факультэта прынттэхналогій і медыякамунікацый установы адукацыі «Беларускі дзяржаўны тэхналагічны ўніверсітэт» (пратакол №3 ад 30.11.2023);

навукова-метадычным саветам установы адукацыі «Беларускі дзяржаўны тэхналагічны ўніверсітэт» (пратакол №3 ад 29.12.2023).

1. Тлумачальная запіска

Месца вучэбнай дысцыпліны «Практычная і функцыянальная стылістыка беларускай мовы» ў сістэме падрыхтоўкі спецыяліста з вышэйшай адукацыяй

Дынамічнае развіццё выдавецкай галіны патрабуе ад устаноў адукацыі падрыхтоўкі кваліфікаваных, усебакова развітых спецыялістаў з высокім узроўнем моўнай і маўленчай культуры. Курс практычнай і функцыянальнай стылістыкі беларускай мовы – адзін з асноўных лінгвістычных прадметаў у сістэме падрыхтоўкі будучых рэдактараў-тэхнолагаў. Гэта дысцыпліна дазваляе асэнсаваць ролю моўных сродкаў у тэкстах розных стыляў, асаблівасці адбору і ўжывання стылістычна афарбаваных лексічных, марфалагічных і сінтаксічных адзінак.

Тыповыя маўленчыя дзеянні фарміруюцца і існуюць на аснове функцыянальна-стылёвай арыентацыі літаратурна ўнармаваных сродкаў зносін і экспрэсіўных магчымасцей мовы, таму стылістычны адбор і выкарыстанне неабходных для выражэння зместу моўных сродкаў – нязменны паказальнік своеасаблівасці моўнай асобы канкрэтнага індывіда і важны элемент прафесійнага станаўлення спецыялістаў.

Мэты і задачы вучэбнай дысцыпліны

Мэтай вывучэння дысцыпліны «Практычная і функцыянальная стылістыка беларускай мовы» з’яўляецца ўдасканаленне маўленчага вопыту будучых рэдактараў-тэхнолагаў. Авалоданне студэнтамі прафесійна арыентаваным вусным і пісьмовым маўленнем у тыповых сітуацыях будучай вытворчай дзейнасці прадугледжвае вырашэнне наступных **задач**:

- прадстаўленне сістэмных ведаў аб стылістычным ладзе сучаснай мовы і яе стылістычных нормах;
- развіццё ўменняў і навыкаў стылістычнай ацэнкі моўных сродкаў і іх мэтанакіраванага выкарыстання ў залежнасці ад камунікатыўнай сітуацыі;
- усведамленне ролі мовы і маўлення ў працэсе сацыялізацыі і культурнай ідэнтыфікацыі асобы.

Засваенне студэнтамі дысцыпліны «Практычная і функцыянальная стылістыка беларускай мовы» забяспечвае фарміраванне такой універсальнай кампетэнцыі, як здольнасць выкарыстоўваць асноўныя паняцці і тэрміны спецыяльнай лексікі ў прафесійнай дзейнасці (УК-10), а таксама такой базавай прафесійнай кампетэнцыі, як валоданне практычнай і функцыянальнай стылістыкай беларускай мовы, рэдагаванне стылю беларускамоўнага тэксту (БПК-5).

У выніку вывучэння вучэбнай дысцыпліны студэнт установы вышэйшай адукацыі павінен:

ведаць:

- тэарэтычныя асновы практычнай і функцыянальнай стылістыкі;

– сістэму стылістычных сродкаў беларускай мовы і іх камунікатыўныя магчымасці;

– стылістычныя нормы ў сферы прафесійнай дзейнасці;

– прынцыпы моўнай арганізацыі стыляў;

– гісторыю стылістыкі як навукі;

умець:

– характарызаваць асаблівасці функцыянальных стыляў;

– ствараць тэксты розных стыляў, тыпаў і жанраў маўлення;

– аналізаваць камунікатыўную арганізацыю тэкстаў рознай

мэтанакіраванасці;

– выкарыстоўваць тэарэтычныя веды ў прафесійнай дзейнасці і маўленчай камунікацыі;

валодаць:

– стылістычнымі сродкамі беларускай мовы на ўсіх яе ўзроўнях;

– навыкамі стылістычнага аналізу і праўкі тэкстаў розных стыляў і жанраў.

Сувязі з іншымі вучэбнымі дысцыплінамі. Для вывучэння курса практычнай і функцыянальнай стылістыкі беларускай мовы неабходна засваенне дысцыпліны “Сучасная беларуская мова”. У сваю чаргу, веды, набытыя пры вывучэнні практычнай і функцыянальнай стылістыкі беларускай мовы, неабходныя для паспяховага заваення такіх вучэбных дысцыплін, як “Агульны курс рэдагавання”, “Рэдактарская падрыхтоўка літаратурна-мастацкіх выданняў”, “Рэдактарская падрыхтоўка навукова-тэхнічных і вучэбных выданняў” “Рэдактарская падрыхтоўка выданняў для дзяцей”, “Рэдактарская падрыхтоўка СМІ”, “Рэдагаванне даведчанай літаратуры”, “Рэдагаванне перакладной літаратуры”.

План вучэбнай дысцыпліны для дзённай формы атрымання вышэйшай адукацыі

Курс	Семестр	Усяго вучэбных гадзін	Колькасць заліковых адзінак	Аўдыторных гадзін (у адпаведнасці з вучэбным планам УВА)			Форма прамежкавай агэстацыі
				Усяго	Лекцыі	Практычныя заняткі	
I	II	108	3	72	18	54	залік

**План вучэбнай дысцыпліны для завочнай формы
атрымання вышэйшай адукацыі**

Курс	Семестр	Усяго вучэбных гадзін	Колькасць заліковых адзінак	Аўдыторных гадзін (у адпаведнасці з вучэбным планам УВА)			Форма прапежкавай атэстацыі
				Усяго	Лекцыі	Практычныя заняткі	
II	III	108		16	2	2	
	IV		3		2	10	залік

2. ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

1. Уводзіны ў курс

“Практычная і функцыянальная стылістыка беларускай мовы”

Прадмет стылістыкі, яе змест і задачы. Адгалінаванні стылістыкі як самастойнай лінгвістычнай навукі: апісальная (стылістыка рэсурсаў), функцыянальная, практычная, стылістыка мастацкай літаратуры. Сувязь курса “Практычная і функцыянальная стылістыка беларускай мовы” з іншымі дысцыплінамі. Роля стылістыкі ў выпрацоўцы кампетэнцыі будучых рэдактараў-тэхнолагаў.

Роля функцыянальнай стылістыкі ў даследаванні заканамернасцей ужывання стылістычных рэсурсаў мовы ў адпаведнасці з камунікатыўнай сітуацыяй. Асноўныя экстралінгвістычныя фактары моўных зносін: форма перадачы інфармацыі (вусная і пісьмовая), сацыяльная сфера зносін, характар інфармацыі, мэта зносін.

Роля практычнай стылістыкі ў выпрацоўцы і рэалізацыі стылістычных норм і правіл ужывання моўных адзінак ва ўсіх функцыянальных стылях.

Асноўныя паняцці і катэгорыі стылістыкі: стылістычная норма, стылістычная афарбоўка, стылёвая рыса, стылістычныя сродкі і інш. Стылістычная норма як аснова адбору і выкарыстання моўных адзінак у пэўнай сферы зносін. Стылістычныя памылкі, іх характарыстыка і асаблівасці.

Стылістычная афарбоўка, яе экспрэсіўныя і функцыянальныя ўласцівасці, дадатковыя да асноўнага (намінатыўнага) значэнні слова. Віды стылістычнай афарбоўкі: эмацыянальна-экспрэсіўная і функцыянальна-стылістычная.

Стылёвая рыса як спецыфічная прымета розных стыляў. Падзел стылёвых рыс на агульнаарматыўныя і ўласцівыя асобным стылям. Дакладнасць, лагічнасць, правільнасць і чысціня, дарэчнасць як універсальныя якасці ўсіх

стыляў. Выразнасць, сцісласць, багацце, вобразнасць як неабходныя якасці пэўных стыляў.

Стылістычныя рэсурсы мовы як сродак стварэння адпаведных стыляў. Нейтральныя і стылістычна афарбаваныя словы і выразы.

Звесткі з гісторыі стылістычнай навукі. Паняцце стылю ў антычным красамоўстве (Дэмасфен, Арыстоцель, Цыцэрон, Квінтыліян і інш.). Вытокі беларускай стылістыкі і яе персаналіі. Роля вучоных-асветнікаў К. Тураўскага, Г. Цамблака, Ф. Скарыны, М. К. Сарбеўскага, В. Цяпінскага, С. Буднага, М. Смятрыцкага, А. Філіповіча, Л. Зізання ў развіцці моўнай культуры, яе пашырэнні сярод шырокіх народных мас на тэрыторыі Беларусі ў XVI – XVII стст.

Роля рускіх вучоных у распрацоўцы пытанняў стылістыкі (А. Патабня, Д. Аўсянік-Кулікоўскі, Л. Шчэрба, А. Пяшкоўскі, Р. Вінакур, В. Вінаградаў, Л. Булахоўскі, Б. Тамашэўскі, А. Гвоздзеў, А. Яфімаў, Д. Разенталь і інш.).

Першыя распрацоўкі пытанняў беларускай стылістыкі ў 20-30 гады XX ст. Роля беларускіх вучоных Я. Карскага, Б. Тарашкевіча ў выпрацоўцы літаратурных норм. Значны ўклад у развіццё беларускай стылістыкі майстроў мастацкага слова Я. Коласа, К. Чорнага, К. Крапівы, М. Лужаніна, Я. Скрыгана, П. Глебкі і інш. Навуковае вывучэнне стылістыкі ў 50-60-я гады XX ст.

Працы У. Анічэнкі, А. Аксамітава, Л. Антанюк, Б. Бірылы, М. Булахава, А. Баханькова, Л. Бурака, Я. Камароўскага, А. Каўруса, І. Лепешава, А. Міхневіча, А. Наркевіча, А. Падгайскага, В. Протчанкі, М. Цікоцкага, Л. Шакуна, П. Шубы, А. Юрэвіч, Ф. Янкоўскага і іншых беларускіх вучоных па распрацоўцы асноўных пытанняў беларускай стылістыкі.

Сучасны стан стылістыкі як мовазнаўчай дысцыпліны. Асноўныя напрамкі стылістычных даследаванняў. Стылістыка мовы і стылістыка маўлення. Стылістыка мастацкай літаратуры. Стылістыка тэксту. Функцыянальна-сэнсавыя тыпы маўлення.

2. Функцыянальныя стылі сучаснай беларускай літаратурнай мовы

Агульнае паняцце аб функцыянальных стылях, прынцыпах іх вылучэння і ўзаемадзеяння. Паняцці стылю, падстылю, жанру. Спецыфіка вуснай і пісьмовай формы маўлення.

Афіцыйна-дзелавы (афіцыйна-справавы) стыль. Сфера выкарыстання: прававая і адміністрацыйная дзейнасць, афіцыйна-дзелавыя зносіны, грамадская, дзяржаўная і вытворчая дзейнасць. Падстылі: заканадаўчы, канцылярскі. Жанры: законы, указы, загады, інструкцыі, дагаворы, узгадненні, распараджэнні, акты, дзелавая перапіска, даведкі юрыдычнага характару, справаздачы, інструкцыі, даверанасці і г.д. Стылістычныя асаблівасці: стандартызацыя, афіцыйнасць, імператыўнасць, дакладнасць, аб'ектыўнасць, дакументальнасць, канкрэтнасць, лагічнасць. Моўныя сродкі афіцыйна-справавога стылю на лексічным, марфалагічным, сінтаксічным узроўнях.

Навуковы стыль. Сфера выкарыстання: разнастайныя галіны навукі (дакладныя, прыродазнаўчыя, гуманітарныя і інш.), галіна тэхнікі і

вытворчасці. Падстылі: уласна навуковы, навукова-папулярны, навукова-вучэбны, навукова-тэхнічны, навукова-даведачны. Жанры: навуковыя працы, даклады, лекцыі, падручнікі, дапаможнікі, дысертацыі, рэфераты, анатацыі, рэзюме, рэцэнзіі і інш. Стылістычныя асаблівасці: сэнсавая дакладнасць (адназначнасць выражэння думкі), інфармацыйная насычанасць, аб'ектыўнасць, бязвобразнасць, лагічнасць, доказнасць, яснасць, паслядоўнасць выкладу інфармацыі, абмежаванасць эмацыянальна-экспрэсіўнай афарбоўкі. Моўныя сродкі навуковага стылю на лексічным, марфалагічным, сінтаксічным узроўнях.

Публіцыстычны стыль. Сфера выкарыстання: грамадска-палітычная літаратура, перыядычны друк, агітацыйна-прапагандысцкія і палітычныя выступленні, заклікі, прамовы на сходах і г.д. Падстылі: газетна-публіцыстычны, радыё- і тэлежурналісцкі, прамойніцкі, камунікатыўны, рэкламны. Жанры: газетны артыкул, нарыс, памфлет, фельетон, хроніка, нататка, інтэрв'ю, рэпартаж, эсэ. Стылістычныя асаблівасці: спецыфічнае стылёвае адзінства, цэласнасць, спалучэнне функцый паведамлення і ўздзеяння, яркая эмацыянальна-экспрэсіўная афарбоўка, ацэнчанасць, «эканомія» моўных сродкаў, лаканічнасць, наяўнасць стэрэатыпных стандартаў. Моўныя сродкі публіцыстычнага стылю на лексічным, марфалагічным, сінтаксічным узроўнях.

Гутарковы стыль. Сфера выкарыстання: бытавыя штодзённыя зносіны паміж людзьмі. Падстылі: размоўна-бытавы, размоўна-афіцыйны. Жанры: штодзённыя размовы, прыватныя лісты, нататкі. Стылістычныя асаблівасці: непасрэднасць, непадрыхтаванасць і нязмушанасць; эмацыянальнасць, экспрэсіўнасць, ацэнчанасць; канкрэтнасць зместу; стэрэатыпнасць выкарыстання моўных сродкаў; няпоўная структурная аформленасць; спантаннасць маўлення; наяўнасць невербальных сродкаў камунікацыі (міміка, жэстыкуляцыя). Моўныя сродкі гутарковага стылю на лексічным, марфалагічным, сінтаксічным узроўнях.

Стыль мастацкай літаратуры. Сфера выкарыстання: мастацкая літаратура. Падстылі: праяічны, паэтычны, драматургічны. Жанры: праяічныя, паэтычныя і драматычныя творы. Стылістычныя асаблівасці: стылістычная неаднароднасць (ужыванне ўсіх стылістычных рэсурсаў мовы, шырокая метафарычнасць, вобразнасць моўных сродкаў; шматпланавасць; эмацыянальнасць, экспрэсіўнасць; індывідуалізаванасць). Моўныя сродкі мастацкага стылю на лексічным, марфалагічным, сінтаксічным узроўнях.

3. Фанетычныя элементы стылістыкі

Фанетычныя элементы стылістыкі. Эўфанія як гарманізацыя гукавога суладдзя словазлучэнняў, сказаў і тэкстаў. Гукапіс як сукупнасць прыёмаў для ўзмацнення гукавой выразнасці мастацкага твора. Алітэрацыя і асананс як паэтычныя прыёмы. Анаматапея як гукапэраймальны стылістычны сродак.

4. Лексічная стылістыка

Лексічная стылістыка. Стылістыка слова. Прадметна-лагічнае (тэрміналагічнае) значэнне слова. Аб'ём і змест паняцця, выражанага словам.

Стылістычнае выкарыстанне з’явы мнагазначнасці. Пераноснае значэнне слоў. Тропы і іх класіфікацыя. Метафара. Эпітэт. Метанімія. Параўнанне. Сінекдаха. Гіпербала і літота. Полісемія і дакладнасць мовы. Стылістычнае выкарыстанне сінонімаў, іх прадметна-тэматычная класіфікацыя. Спосабы рэалізацыі стылістычнай функцыі сінонімаў. Перыфразы як вобразныя сінонімы слоў. Сінанімія і дакладнасць мовы. Стылістычнае выкарыстанне амонімаў, паронімаў, іх вобразна-выяўленчыя якасці. Аманімія, паранімія і дакладнасць мовы. Стылістычныя функцыі антонімаў.

Стылістычныя магчымасці актыўнага і пасіўнага пластоў лексікі. Гістарызмы і архаізмы. Неалагізмы. Індывідуальна-аўтарскія неалагізмы. Стылістычныя асаблівасці ўжывання запазычанай лексікі. Інтэрнацыяналізмы. Варварызмы. Калькі і паўкалькі.

Функцыянальна-стылістычная дыферэнцыяцыя лексікі. Агульнаўжывальная лексіка. Размоўна-бытавая лексіка. Прастамоўная лексіка. Лексіка абмежаванага выкарыстання. Дыялектызмы. Жарганізмы. Стылістычнае выкарыстанне прафесійна-тэхнічнай і тэрміналагічнай лексікі, наменклатурных назваў. Сфера выкарыстання канцылярызмаў і штампаў.

Эмацыянальна-экспрэсіўныя тыпы лексікі. Экспрэсіўная лексіка. Эмацыянальная лексіка.

5. Фразеалагічная стылістыка

Фразеалагічная стылістыка. Стылістычныя функцыі фразеалагічных адзінак. Дыферэнцыяцыя фразеалагізмаў паводле стылістычнай афарбоўкі і сферы выкарыстання. Міжстылёвыя (агульнаўжывальныя) і стылістычна афарбаваныя фразеалагізмы: размоўна-бытавыя і кніжныя. Ужыванне фразеалагізмаў у розных стылях мовы.

Эмацыянальна-экспрэсіўныя фразеалагізмы: высокія, урачыстыя, іранічныя, жартаўлівыя, спачувальныя, насмешлівыя, пагардлівыя, грубыя. Мнагазначнасць, аманімічнасць, сінанімічнасць і антанімічнасць фразеалагізмаў. Варыянтнасць фразеалагізмаў у розных функцыянальных стылях. Лексіка-семантычнае і фразеалагічна-семантычнае багацце мовы. Агульныя крыніцы фразеалогіі славянскіх моў.

6. Марфалагічная стылістыка

Марфалагічная стылістыка. Словаўтваральныя фарманты як адзін з найважнейшых стылістычных сродкаў.

Назоўнік. Стылістычныя магчымасці назоўнікаў. Стылістычная роля агульных і ўласных назоўнікаў. Асаблівасці ўжывання роду і ліку назоўнікаў. Семантыка-стылістычныя асаблівасці склонавых форм назоўнікаў.

Прыметнік. Экспрэсіўнасць прыметнікаў. Стылістычная дыферэнцыяцыя формаў і суфіксаў прыметнікаў (поўная і кароткая формы прыметнікаў, ступені параўнання). Функцыянальна-стылістычныя адрозненні словаўтваральных тыпаў прыметнікаў у беларускай і рускай мовах. Сінанімія прыметнікаў.

Займеннік. Разрады займеннікаў і асаблівасці іх стылістычнага

выкарыстання. Экспрэсіўная вартасць займеннікаў. Стылістычныя разыходжанні ва ўжыванні займеннікаў у беларускай і рускай мовах. Нарматыўная і ненарматыўная формы ўжывання займеннікаў і іх акцэнтацыя.

Лічэбнік. Агульная характарыстыка лічэбнікаў у стылістычных адносінах. Ужыванне лічэбнікаў з рознымі прыназоўнікавымі спалучэннямі (больш за, больш як, больш чым і інш.). Багацце сінанімічных сродкаў для выказвання пэўнага лікава-прадметнага значэння. Адрозненні ва ўжыванні лічэбнікаў з назоўнікамі ў беларускай і рускай мовах.

Дзеяслоў. Стылістычныя магчымасці катэгорый дзеясловаў. Сінаніміка форм часу. Асаблівасці выкарыстання форм трывання і ладу дзеясловаў. Сінаніміка зваротных і незваротных дзеясловаў. Стылістычныя адрозненні выкарыстання дзеепрыметнікаў у беларускай і рускай мовах. Стылістычная адметнасць дзеепрыслоўных форм (у параўнанні з рускай мовай).

Прыслоўе. Стылістычныя асаблівасці ўтварэння ступеней параўнання прыслоўяў. Стылістычная асіметрыя выкарыстання прыслоўяў у беларускай і рускай мовах (напр., *неожиданно, вдруг – знянацку, знячэўку*). Стылістычныя асаблівасці ўжывання ступеней параўнання прыслоўяў у беларускай мове, іх варыянтнасць.

Безасабова-прэдыкатыўныя словы. Стылістычныя асаблівасці безасабова-прэдыкатыўных слоў. Сінанімія мадальных слоў.

Службовыя часціны мовы. Прыназоўнік. Сінанімія склонава-прыназоўнікавых канструкцый у сучаснай беларускай літаратурнай мове. Асаблівасці ўжывання некаторых прыназоўнікаў у беларускай мове (параўнальна з рускай). Злучнік. Сінаніміка злучнікаў у мове. Часціцы. Стылістычная роля часціц. Стылістычныя адрозненні часціц у беларускай і рускай мовах.

Выклічнік і гукапераймальныя словы. Стылістычная роля выклічнікаў і гукапераймальных слоў.

7. Сінтаксічная стылістыка

Прадмет і задачы сінтаксічнай стылістыкі.

Словазлучэнне і яго нацыянальная спецыфіка. Асаблівасці кіравання ў беларускай мове. Сінаніміка беспрыназоўнікавых і прыназоўнікавых канструкцый. Разыходжанні ў дзеяслоўных і прыназоўнікавых словазлучэннях (у параўнанні з рускай мовай).

Стылістычныя магчымасці сінтаксісу. Стылістычныя фігуры.

Просты сказ. Сінанімія асобных тыпаў простага сказа. Стылістычныя адрозненні паміж рознымі відамі сказаў. Стылістычная функцыя парадку слоў у сказе.

Варыянты форм выказніка. Асаблівасці дапасавання выказніка да дзейніка. Стылістычныя асаблівасці дапаўнення і акалічнасці. Сінанімічнасць дапаўненняў. Дапасаванне азначэнняў і прыдаткаў. Дапасаванне азначэнняў з назоўнікамі, якія залежаць ад лічэбнікаў *два, тры, чатыры* (у параўнанні з рускай мовай). Кіраванне пры сінанімічных словах. Нанізванне аднолькавых склонаў. Дапаўненні (акалічнасці) у розных склонавых формах з рознымі

прыназоўнікамі. Кіраванне пры аднародных членах сказа.

Стылістычныя асаблівасці сказаў з аднароднымі членамі. Ужыванне злучнікаў пры аднародных членах. Прыназоўнікі пры аднародных членах сказа. Стылістычная функцыя звароткаў, сфера іх ужывання. Стылістычнае выкарыстанне пабочных і ўстаўных канструкцый. Стылістычныя функцыі пабочных слоў і сказаў. Стылістычныя функцыі ўстаўных канструкцый.

Стылістычнае выкарыстанне адасобленых членаў сказа. Адабленныя азначэнні. Адабленныя прыдаткі. Адабленныя акалічнасці.

Складаны сказ. Стылістычнае выкарыстанне розных відаў складаных сказаў. Злучнікі і злучальныя словы, іх стылістычная функцыя.

Паралельныя сінтаксічныя канструкцыі. Паралельныя сінтаксічныя канструкцыі як адрозныя па сваёй структуры і функцыі. Сэнсавыя і стылістычныя адрозненні паміж паралельнымі канструкцыямі. Сінаніміка дзеепрыметных словазлучэнняў і даданых частак складаназалежных сказаў. Сінаніміка дзеепрыслоўных словазлучэнняў і даданых частак складаназалежных сказаў. Стылістычныя асаблівасці канструкцый з аддзеяслоўнымі назоўнікамі.

Простая, ускосная і няўласна-простая мова. Стылістычныя функцыі простага, ускоснага і няўласна-простай мовы.

8. Стылістыка тэксту

Стылістыка тэксту. Звышфразавыя адзінствы як мастацкая своеасаблівасць тэксту, іх роля ў сэнсавай, стылістычнай і інтанацыйнай арганізацыі тэксту. Віды звышфразавых адзінстваў у пісьмовым маўленні: абзац і складанае сінтаксічнае цэлае.

Функцыянальна-сэнсавыя тыпы маўлення. Апісанне, апавяданне, разважанне.

3. ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ДЛЯ ДЗЁННАЙ ФОРМЫ АТРЫМАННЯ ВЫШЭЙШАЙ АДУКАЦЫІ

№ тэмы	НАЗВА ТЭМЫ	Колькасць аўдыторных гадзін		Колькасць гадзін самастойнай працы	Форма кантролю
		лекцыі	практычныя заняткі		
1	2	3	4	6	9
1.	Уводзіны ў курс “Практычная і функцыянальная стылістыка беларускай мовы”	1	2	6	Залік
	<p>1. Прадмет стылістыкі, яе змест і задачы. Адгалінаванні стылістыкі як самастойнай лінгвістычнай навукі: апісальная (стылістыка рэсурсаў), функцыянальная, практычная, стылістыка мастацкай літаратуры. Сувязь курса “Практычная і функцыянальная стылістыка беларускай мовы” з іншымі дысцыплінамі. Роля стылістыкі ў выпрацоўцы кампетэнцыі будучых рэдактараў-тэхнолагаў.</p> <p>2. Роля функцыянальнай стылістыкі ў даследаванні заканамернасцей ужывання стылістычных рэсурсаў мовы ў адпаведнасці з камунікатыўнай сітуацыяй. Асноўныя экстралінгвістычныя фактары моўных зносін: форма перадачы інфармацыі (вусная і пісьмовая), сацыяльная сфера зносін, характар інфармацыі, мэта зносін.</p> <p>3. Роля практычнай стылістыкі ў выпрацоўцы і рэалізацыі стылістычных норм і правіл ужывання моўных адзінак ва ўсіх функцыянальных стылях.</p> <p>4. Асноўныя паняцці і катэгорыі стылістыкі: стылістычная норма, стылістычная афарбоўка, стылёвая рыса, стылістычныя сродкі і інш. Стылістычная норма як аснова адбору і выкарыстання моўных адзінак у пэўнай сферы зносін. Стылістычныя памылкі, іх характарыстыка і асаблівасці.</p> <p>5. Стылістычная афарбоўка, яе экспрэсіўныя і функцыянальныя ўласцівасці, дадатковыя да асноўнага (намінатыўнага) значэння слова. Віды стылістычнай афарбоўкі: эмацыянальна-экспрэсіўная і функцыянальна-стылістычная.</p> <p>6. Стылёвая рыса як спецыфічная прымета розных стыляў. Падзел стылёвых рыс на агульнаарматыўныя і ўласцівыя асобным стылям. Дакладнасць, лагічнасць,</p>	1	2	1 1	Тэст Залік

	<p>правільнасць і чысціня, дарэчнасць як універсальныя якасці ўсіх стыляў. Выразнасць, сцісласць, багацце, вобразнасць як неабходныя якасці пэўных стыляў.</p> <p>7. Стылістычныя рэсурсы мовы як сродак стварэння адпаведных стыляў. Нейтральныя і стылістычна афарбаваныя словы і выразы.</p> <p>8. Звесткі з гісторыі стылістычнай навукі. Паняцце стылю ў антычным красамоўстве (Дэмасфен, Арыстоцель, Цыцэрон, Квінтыліян і інш.). Вытокі беларускай стылістыкі і яе персаналіі. Роля вучоных-асветнікаў К. Тураўскага, Г. Цамблака, Ф. Скарыны, М. К. Сарбеўскага, В. Цяпінскага, С. Буднага, М. Смятрыцкага, А. Філіповіча, Л. Зізанія ў развіцці моўнай культуры, яе пашырэнні сярод шырокіх народных мас на тэрыторыі Беларусі ў XVI – XVII стст.</p> <p>9. Роля рускіх вучоных у распрацоўцы пытанняў стылістыкі (А. Патабня, Д. Аўсянік-Кулікоўскі, Л. Шчэрба, А. Пяшкоўскі, Р. Вінакур, В. Вінаградаў, Л. Булахоўскі, Б. Тамашэўскі, А. Гвоздзеў, А. Яфімаў, Д. Разенталь і інш.).</p> <p>10. Першыя распрацоўкі пытанняў беларускай стылістыкі ў 20-30 гады XX ст. Роля беларускіх вучоных Я. Карскага, Б. Тарашкевіча ў выпрацоўцы літаратурных нормаў. Значны ўклад у развіццё беларускай стылістыкі майстроў мастацкага слова Я. Коласа, К. Чорнага, К. Крапівы, М. Лужаніна, Я. Скрыгана, П. Глебкі і інш. Навуковае вывучэнне стылістыкі ў 50-60-я гады XX ст.</p> <p>11. Працы У. Анічэнкі, А. Аксамітава, Л. Антанюк, Б. Бірылы, М. Булахавы, А. Баханькова, Л. Бурака, Я. Камароўскага, А. Каўруса, І. Лепшава, А. Міхневіча, А. Наркевіча, А. Падгайскага, В. Протчанкі, М. Цікоцкага, Л. Шакуна, П. Шубы, А. Юрэвіч, Ф. Янкоўскага і іншых беларускіх вучоных па распрацоўцы асноўных пытанняў беларускай стылістыкі.</p> <p>12. Сучасны стан стылістыкі як мовазнаўчай дысцыпліны. Асноўныя напрамкі стылістычных даследаванняў. Стылістыка мовы і стылістыка маўлення. Стылістыка мастацкай літаратуры. Стылістыка тэксту. Функцыянальна-сэнсавыя тыпы маўлення.</p>			1	
				1	
				1	
2.	Функцыянальныя стылі сучаснай беларускай літаратурнай мовы	2	12	6	Залік
	1. Агульнае паняцце аб функцыянальных стылях, прынцыпах іх вылучэння і ўзаемадзеяння. Паняцці стылю, падстылю, жанру. Спецыфіка вуснай і пісьмовай формы маўлення.	2	2		Праверачная работа
	2. Афіцыйна-дзелавы (афіцыйна-справавы) стыль. Сфера выкарыстання: прававая і адміністрацыйная дзейнасць, афіцыйна-дзелавыя зносіны, грамадская, дзяржаўная і вытворчая дзейнасць. Падстылі: заканадаўчы, канцылярскі. Жанры: законы, указы, загады, інструкцыі, дагаворы, узгадненні, распараджэнні, акты, дзелавая перапіска, даведкі юрыдычнага характару, справаздачы, інструкцыі, даверанасці і г. д.		2	2	Кантрольная работа
				1	

<p>Стылістычныя асаблівасці: стандартызацыя, афіцыйнасць, імператыўнасць, дакладнасць, аб'ектыўнасць, дакументальнасць, канкрэтнасць, лагічнасць. Моўныя сродкі афіцыйна-справавога стылю на лексічным, марфалагічным, сінтаксічным узроўнях.</p> <p>3. Навуковы стыль. Сфера выкарыстання: разнастайныя галіны навукі (дакладныя, прыродазнаўчыя, гуманітарныя і інш.), галіна тэхнікі і вытворчасці. Падстылі: уласна навуковы, навукова-папулярны, навукова-вучэбны, навукова-тэхнічны, навукова-даведачны. Жанры: навуковыя працы, даклады, лекцыі, падручнікі, дапаможнікі, дысертацыі, рэфераты, анатацыі, рэзюме, рэцэнзіі і інш. Стылістычныя асаблівасці: сэнсавая дакладнасць (адназначнасць выражэння думкі), інфармацыйная насычанасць, аб'ектыўнасць, бязвобразнасць, лагічнасць, доказнасць, яснасць, паслядоўнасць выкладу інфармацыі, абмежаванасць эмацыянальна-экспрэсіўнай афарбоўкі. Моўныя сродкі навуковага стылю на лексічным, марфалагічным, сінтаксічным узроўнях.</p> <p>4. Публіцыстычны стыль. Сфера выкарыстання: грамадска-палітычная літаратура, перыядычны друк, агітацыйна-прапагандысцкія і палітычныя выступленні, заклікі, прамовы на сходах і г.д. Падстылі: газетна-публіцыстычны, радыё- і тэлежурналісцкі, прамоўніцкі, камунікатыўны, рэкламны. Жанры: газетны артыкул, нарыс, памфлет, фельетон, хроніка, нататка, інтэрв'ю, рэпартаж, эсэ. Стылістычныя асаблівасці: спецыфічнае стылёвае адзінства, цэласнасць, спалучэнне функцый паведамлення і ўздзеяння, яркая эмацыянальна-экспрэсіўная афарбоўка, ацэнчанасць, «эканомія» моўных сродкаў, лаканічнасць, наяўнасць стэрэатыпных стандартаў. Моўныя сродкі публіцыстычнага стылю на лексічным, марфалагічным, сінтаксічным узроўнях.</p> <p>5. Гутарковы стыль. Сфера выкарыстання: бытавыя штодзённыя зносіны паміж людзьмі. Падстылі: размоўна-бытавы, размоўна-афіцыйны. Жанры: штодзённыя размовы, прыватныя лісты, нататкі. Стылістычныя асаблівасці: непасрэднасць, непадрыхтаванасць і нязмушанасць; эмацыянальнасць, экспрэсіўнасць, ацэнчанасць; канкрэтнасць зместу; стэрэатыпнасць выкарыстання моўных сродкаў; няпоўная структурная аформленасць; спантаннасць маўлення; наяўнасць невербальных сродкаў камунікацыі (міміка, жэстыкуляцыя). Моўныя сродкі гутарковага стылю на лексічным, марфалагічным, сінтаксічным узроўнях.</p> <p>6. Стыль мастацкай літаратуры. Сфера выкарыстання: мастацкая літаратура. Падстылі: праязічны, паэтычны, драматургічны. Жанры: праязічныя, паэтычныя і драматычныя творы. Стылістычныя асаблівасці: стылістычная неаднароднасць (ужыванне ўсіх стылістычных рэсурсаў мовы, шырокая метафарычнасць, вобразнасць моўных сродкаў; шматпланавасць; эмацыянальнасць, экспрэсіўнасць;</p>	<p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>	<p>Тэст</p>
---	-------------------------------------	----------------------------	-------------

	індывідуалізаванасць). Моўныя сродкі мастацкага стылю на лексічным, марфалагічным, сінтаксічным узроўнях.				
4.	Фанетычныя элементы стылістыкі	1	2	2	Залік
	1. Фанетычныя элементы стылістыкі. Эўфанія як гарманізацыя гукавога суладдзя словазлучэнняў, сказаў і тэкстаў. 2. Гукапіс як сукупнасць прыёмаў для ўзмацнення гучавай выразнасці мастацкага твора. Алітэрацыя і асананс як паэтычныя прыёмы. Анаматапея як гукапераймальны стылістычны сродак.	1	2	2	Тэст
5.	Лексічная стылістыка	4	10	4	Залік
	1. Лексічная стылістыка. Стылістыка слова. Прадметна-лагічнае (тэрміналагічнае) значэнне слова. Аб'ём і змест паняцця, выражанага словам. Стылістычнае выкарыстанне з'явы мнагазначнасці. Пераноснае значэнне слоў.	1	2		Праверачная работа
	2. Тропы і іх класіфікацыя. Метафара. Эпітэт. Метанімія. Параўнанне. Сінекдаха. Гіпербала і літота. Полісемія і дакладнасць мовы.	1	2	1	Тэст
	3. Стылістычнае выкарыстанне сінонімаў, іх прадметна-тэматычная класіфікацыя. Спосабы рэалізацыі стылістычнай функцыі сінонімаў. Перыфразы як вобразныя сінонімы слоў.		2		
	4. Сінанімія і дакладнасць мовы. Стылістычнае выкарыстанне амонімаў, паронімаў, іх вобразна-выяўленчыя якасці. Аманімія, паранімія і дакладнасць мовы. Стылістычныя функцыі антонімаў.			1	Кантрольная работа
	5. Стылістычныя магчымасці актыўнага і пасіўнага пластоў лексікі. Гістарызмы і архаізмы. Неалагізмы. Індывідуальна-аўтарскія неалагізмы. Стылістычныя асаблівасці ўжывання запазычанай лексікі. Інтэрнацыяналізмы. Варварызмы. Калькі і паўкалькі.	1	2	1	
	6. Функцыянальна-стылістычная дыферэнцыяцыя лексікі. Агульнаўжывальная лексіка. Размоўна-бытавая лексіка. Прастамоўная лексіка. Лексіка абмежаванага выкарыстання. Дыялектызмы. Жарганізмы. Стылістычнае выкарыстанне прафесійна-тэхнічнай і тэрміналагічнай лексікі, наменклатурных назваў. Сфера выкарыстання канцылярызмаў і штампаў.	1	2		
	7. Эмацыянальна-экспрэсіўныя тыпы лексікі. Экспрэсіўная лексіка. Эмацыянальная лексіка.			1	
6.	Фразеалагічная стылістыка	2	4	4	Залік
	1. Фразеалагічная стылістыка. Стылістычныя функцыі фразеалагічных адзінак. Дыферэнцыяцыя фразеалагізмаў паводле стылістычнай афарбоўкі і сферы выкарыстання. Міжстылёвыя (агульнаўжывальныя) і стылістычна афарбаваныя фразеалагізмы: размоўна-бытавыя і кніжныя. Ужыванне фразеалагізмаў у розных стылях мовы.	1	2	2	Тэст, праверачная работа

	2. Эмацыянальна-экспрэсіўныя фразеалагізмы: высокія, урачыстыя, іранічныя, жартаўлівыя, спачувальныя, насмешлівыя, пагардлівыя, грубыя. Многазначнасць, аманімічнасць, сінанімічнасць і антанімічнасць фразеалагізмаў. Варыянтнасць фразеалагізмаў у розных функцыянальных стылях. Лексіка-семантычнае і фразеалагічна-семантычнае багацце мовы. Агульныя крыніцы фразеалогіі славянскіх моў.	1	2	2	
7.	Марфалагічная стылістыка	3	10	4	Залік
	1. Марфалагічная стылістыка. Словаўтваральныя фарманты як адзін з найважнейшых стылістычных сродкаў.	1			Тэст, кантроль- ная работа
	2. Назоўнік. Стылістычныя магчымасці назоўнікаў. Стылістычная роля агульных і ўласных назоўнікаў. Асаблівасці ўжывання роду і ліку назоўнікаў. Семантыка-стылістычныя асаблівасці склонавых формаў назоўнікаў.		2	1	
	3. Прыметнік. Экспрэсіўнасць прыметнікаў. Стылістычная дыферэнцыяцыя формаў і суфіксаў прыметнікаў (поўная і кароткая формы прыметнікаў, ступені параўнання). Функцыянальна-стылістычныя адрозненні словаўтваральных тыпаў прыметнікаў у беларускай і рускай мовах. Сінанімія прыметнікаў.	1	1		
	4. Займеннік. Разрады займеннікаў і асаблівасці іх стылістычнага выкарыстання. Экспрэсіўная вартасць займеннікаў. Стылістычныя разыходжанні ва ўжыванні займеннікаў у беларускай і рускай мовах. Нарматыўная і ненарматыўная формы ўжывання займеннікаў і іх акцэнтацыя.	1	1	1	
	5. Лічэбнік. Агульная характарыстыка лічэбнікаў у стылістычных адносінах. Ужыванне лічэбнікаў з рознымі прыназоўнікавымі спалучэннямі (больш за, больш як, больш чым і інш.). Багацце сінанімічных сродкаў для выказвання пэўнага лікава-прадметнага значэння. Адрозненні ва ўжыванні лічэбнікаў з назоўнікамі ў беларускай і рускай мовах.		1		
	6. Дзеяслоў. Стылістычныя магчымасці катэгорый дзеясловаў. Сінаніміка формаў часу. Асаблівасці выкарыстання формаў трывання і ладу дзеясловаў. Сінаніміка зваротных і незваротных дзеясловаў. Стылістычныя адрозненні выкарыстання дзеепрыметнікаў у беларускай і рускай мовах. Стылістычная адметнасць дзеепрыслоўных формаў (у параўнанні з рускай мовай).		1		
	7. Прыслоўе. Стылістычныя асаблівасці ўтварэння ступеней параўнання прыслоўяў. Стылістычная асіметрыя выкарыстання прыслоўяў у беларускай і рускай мовах (напр., <i>неожиданно, вдруг – знянацку, знячэўку</i>). Стылістычныя асаблівасці ўжывання ступеней параўнання прыслоўяў у беларускай мове, іх варыянтнасць.		1	1	
	8. Безасабова-прэдыкатыўныя словы. Стылістычныя асаблівасці безасабова-прэдыкатыўных слоў. Сінанімія мадальных слоў.		1		

	9. Службовыя часціны мовы. Прыназоўнік. Сінанімія склонава-прыназоўнікавых канструкцый у сучаснай беларускай літаратурнай мове. Асаблівасці ўжывання некаторых прыназоўнікаў у беларускай мове (параўнальна з рускай). Злучнік. Сінаніміка злучнікаў у мове. Часціцы. Стылістычная роля часціц. Стылістычныя адрозненні часціц у беларускай і рускай мовах. 10. Выклічнік і гукапераймальныя словы. Стылістычная роля выклічнікаў і гукапераймальных слоў.		1		
			1	1	
8.	Сінтаксічная стылістыка	3	10	8	Залік
	1. Прадмет і задачы сінтаксічнай стылістыкі.	1			Тэст, кантроль- ная работа
	2. Словазлучэнне і яго нацыянальная спецыфіка. Асаблівасці кіравання ў беларускай мове. Сінаніміка беспрыназоўнікавых і прыназоўнікавых канструкцый. Разыходжанні ў дзеяслоўных і прыназоўнікавых словазлучэннях (у параўнанні з рускай мовай).		1		
	3. Стылістычныя магчымасці сінтаксісу. Стылістычныя фігуры.	1	2	1	
	4. Просты сказ. Сінанімія асобных тыпаў простага сказа. Стылістычныя адрозненні паміж рознымі відамі сказаў. Стылістычная функцыя парадку слоў у сказе.			1	
	5. Варыянты формаў выказніка. Асаблівасці дапасавання выказніка да дзейніка. Стылістычныя асаблівасці дапаўнення і акалічнасці. Сінанімічнасць дапаўненняў. Дапасаванне азначэнняў і прыдаткаў. Дапасаванне азначэнняў з назоўнікамі, якія залежаць ад лічэбнікаў два, тры, чатыры (у параўнанні з рускай мовай). Кіраванне пры сінанімічных словах. Нанізванне аднолькавых склонаў. Дапаўненні (акалічнасці) у розных склонавых формах з рознымі прыназоўнікамі. Кіраванне пры аднародных членах сказа.		2		
	6. Стылістычныя асаблівасці сказаў з аднароднымі членамі. Ужыванне злучнікаў пры аднародных членах. Прыназоўнікі пры аднародных членах сказа.		1	1	
	7. Стылістычная функцыя звароткаў, сфера іх ужывання.			1	
	8. Стылістычнае выкарыстанне пабочных і ўстаўных канструкцый. Стылістычныя функцыі пабочных слоў і сказаў. Стылістычныя функцыі ўстаўных канструкцый.			1	
	9. Стылістычнае выкарыстанне адасобленых членаў сказа. Адасобленыя азначэнні. Адасобленыя прыдаткі. Адасобленыя акалічнасці.			1	
	10. Складаны сказ. Стылістычнае выкарыстанне розных відаў складаных сказаў. Злучнікі і злучальныя словы, іх стылістычная функцыя.	1	2	1	
	11. Паралельныя сінтаксічныя канструкцыі. Паралельныя сінтаксічныя канструкцыі як адрозныя па сваёй структуры і функцыі. Сэнсавыя і стылістычныя адрозненні паміж паралельнымі канструкцыямі. Сінаніміка дзеепрыметных словазлучэнняў і даданных частак складаназалежных сказаў. Сінаніміка дзеепрыслоўных словазлучэнняў і		1	1	

	даданых частак складаназалежных сказаў. Стылістычныя асаблівасці канструкцый з аддзеяслоўнымі назоўнікамі. 12. Простая, ускосная і няўласна-простая мова. Стылістычныя функцыі прастай, ускоснай і няўласна-простай мовы.		1		
9.	Стылістыка тэксту	2	4	2	Залік
	1. Стылістыка тэксту. Звышфразавыя адзінствы як мастацкая своеасаблівасць тэксту, іх роля ў сэнсавай, стылістычнай і інтанацыйнай арганізацыі тэксту. Віды звышфразавых адзінстваў у пісьмовым маўленні: абзац і складанае сінтаксічнае цэлае. 2. Функцыянальна-сэнсавыя тыпы маўлення. Апісанне, апавяданне, разважанне.	2	2	2	Праверачная работа
	УСЯГО	18	54	36	

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ДЛЯ ЗАВОЧНАЙ ФОРМЫ АТРЫМАННЯ ВЫШЭЙШАЙ АДУКАЦЫІ

№ тэмы	НАЗВА ТЭМЫ	Колькасць аўдыторных гадзін		Форма кантролю
		лекцыі	практычныя заняткі	
1	2	3	4	9
	3 семестр			
1.	Уводзіны ў курс “Практычная і функцыянальная стылістыка беларускай мовы”	1	2	Залік
	<p>1. Прадмет стылістыкі, яе змест і задачы. Адгалінаванні стылістыкі як самастойнай лінгвістычнай навукі: апісальная (стылістыка рэсурсаў), функцыянальная, практычная, стылістыка мастацкай літаратуры. Сувязь курса “Практычная і функцыянальная стылістыка беларускай мовы” з іншымі дысцыплінамі. Роля стылістыкі ў выпрацоўцы кампетэнцыі будучых рэдактараў-тэхнолагаў.</p> <p>2. Роля функцыянальнай стылістыкі ў даследаванні заканамернасцяў ужывання стылістычных рэсурсаў мовы ў адпаведнасці з камунікатыўнай сітуацыяй. Асноўныя экстралінгвістычныя фактары моўных зносін: форма перадачы інфармацыі (вусная і пісьмовая), сацыяльная сфера зносін, характар інфармацыі, мэта зносін.</p> <p>3. Роля практычнай стылістыкі ў выпрацоўцы і рэалізацыі стылістычных нормаў і правіл ужывання моўных адзінак ва ўсіх функцыянальных стылях.</p> <p>4. Асноўныя паняцці і катэгорыі стылістыкі: стылістычная норма, стылістычная афарбоўка, стылёвая рыса, стылістычныя сродкі і інш. Стылістычная норма як аснова адбору і выкарыстання моўных адзінак у пэўнай сферы зносін. Стылістычныя памылкі, іх характарыстыка і асаблівасці.</p> <p>5. Стылістычная афарбоўка, яе экспрэсіўныя і функцыянальныя ўласцівасці, дадатковыя да асноўнага (намінатыўнага) значэння слова. Віды стылістычнай афарбоўкі: эмацыянальна-экспрэсіўная і функцыянальная.</p> <p>6. Стылёвая рыса як спецыфічная прымета розных стыляў. Падзел стылёвых рысаў на агульнаарматыўныя і ўласцівыя асобным стылям. Дакладнасць, лагічнасць, правільнасць і чысціня, дарэчнасць як універсальныя якасці ўсіх стыляў. Выразнасць, спісласць, багацце,</p>	1	1	Тэст

	вобразнасць як неабходныя якасці пэўных стыляў. Стылістычныя рэсурсы мовы як сродак стварэння адпаведных стыляў. Нейтральныя і стылістычна афарбаваныя словы і выразы.			
2.	Функцыянальныя стылі сучаснай беларускай літаратурнай мовы	1	2	Залік
	<p>1. Агульнае паняцце аб функцыянальных стылях, прынцыпах іх вылучэння і ўзаемадзеяння. Паняцці стылю, падстылю, жанру. Спецыфіка вуснай і пісьмовай формы маўлення.</p> <p>2. Афіцыйна-дзелавы (афіцыйна-справавы) стыль. Сфера выкарыстання: прававая і адміністрацыйная дзейнасць, афіцыйна-дзелавыя зносіны, грамадская, дзяржаўная і вытворчая дзейнасць. Падстылі: заканадаўчы, канцылярскі. Жанры: законы, указы, загады, інструкцыі, дагаворы, узгадненні, распараджэнні, акты, дзелавая перапіска, даведкі юрыдычнага характару, справаздачы, інструкцыі, даверанасці і г.д. Стылістычныя асаблівасці: стандартызацыя, афіцыйнасць, імператыўнасць, дакладнасць, аб'ектыўнасць, дакументальнасць, канкрэтнасць, лагічнасць. Моўныя сродкі афіцыйна-справавога стылю на лексічным, марфалагічным, сінтаксічным узроўнях.</p> <p>3. Навуковы стыль. Сфера выкарыстання: разнастайныя галіны навукі (дакладныя, прыродазнаўчыя, гуманітарныя і інш.), галіна тэхнікі і вытворчасці. Падстылі: уласна навуковы, навукова-папулярны, навукова-вучэбны, навукова-тэхнічны, навукова-даведачны. Жанры: навуковыя працы, даклады, лекцыі, падручнікі, дапаможнікі, дысертацыі, рэфераты, анатацыі, рэзюме, рэцэнзіі і інш. Стылістычныя асаблівасці: сэнсавая дакладнасць (адназначнасць выражэння думкі), інфармацыйная насычанасць, аб'ектыўнасць, бязвобразнасць, лагічнасць, доказнасць, яснасць, паслядоўнасць выкладу інфармацыі, абмежаванасць эмацыянальна-экспрэсіўнай афарбоўкі. Моўныя сродкі навуковага стылю на лексічным, марфалагічным, сінтаксічным узроўнях.</p> <p>4. Публіцыстычны стыль. Сфера выкарыстання: грамадска-палітычная літаратура, перыядычны друк, агітацыйна-прапагандысцкія і палітычныя выступленні, заклікі, прамовы на сходах і г.д. Падстылі: газетна-публіцыстычны, радыё- і тэлежурналісцкі, прамоўніцкі, камунікатыўны, рэкламны. Жанры: газетны артыкул, нарыс, памфлет, фельетон, хроніка, нататка, інтэрв'ю, рэпартаж, эсэ. Стылістычныя асаблівасці: спецыфічнае стылёвае адзінства, цэласнасць, спалучэнне функцый паведамлення і ўздзеяння, яркая эмацыянальна-экспрэсіўная афарбоўка, ацэнчанасць, «эканомія» моўных сродкаў, лаканічнасць, наяўнасць стэрэатыпных стандартаў. Моўныя сродкі публіцыстычнага стылю на лексічным, марфалагічным, сінтаксічным узроўнях.</p> <p>5. Гутарковы стыль. Сфера выкарыстання: бытавыя штодзённыя зносіны паміж людзьмі. Падстылі: размоўна-бытавы, размоўна-афіцыйны. Жанры: штодзённыя размовы, прыватныя лісты, нататкі. Стылістычныя асаблівасці: непасрэднасць, непадрыхтаванасць і</p>	1	1	Тэст, праверачная работа

	<p>нязмушанасць; эмацыянальнасць, экспрэсіўнасць, ацэначнасць; канкрэтнасць зместу; стэрэатыпнасць выкарыстання моўных сродкаў; няпоўная структурная аформленасць; спантаннасць маўлення; наяўнасць невербальных сродкаў камунікацыі (міміка, жэстыкуляцыя). Моўныя сродкі гутарковага стылю на лексічным, марфалагічным, сінтаксічным узроўнях.</p> <p>6. Стыль мастацкай літаратуры. Сфера выкарыстання: мастацкая літаратура. Падстылі: праязічны, паэтычны, драматургічны. Жанры: праязічныя, паэтычныя і драматычныя творы. Стылістычныя асаблівасці: стылістычная неаднароднасць (ужыванне ўсіх стылістычных рэсурсаў мовы, шырокая метафарычнасць, вобразнасць моўных сродкаў; шматпланавасць; эмацыянальнасць, экспрэсіўнасць; індывідуалізаванасць). Моўныя сродкі мастацкага стылю на лексічным, марфалагічным, сінтаксічным узроўнях.</p>			
	4 семестр			
3.	Фанетычныя элементы стылістыкі		1	Залік
	<p>1. Фанетычныя элементы стылістыкі. Эўфанія як гарманізацыя гукавога суладдзя словазлучэнняў, сказаў і тэкстаў.</p> <p>2. Гукапіс як сукупнасць прыёмаў для ўзмацнення гукавой выразнасці мастацкага твора. Алітэрацыя і асананс як паэтычныя прыёмы. Анаматапея як гукапераймальны стылістычны сродак.</p>		1	Тэст, праверачная работа
4.	Лексічная стылістыка	1	2	Залік
	<p>1. Лексічная стылістыка. Стылістыка слова. Прадметна-лагічнае (тэрміналагічнае) значэнне слова. Аб'ём і змест паняцця, выражанага словам. Стылістычнае выкарыстанне з'явы мнагазначнасці. Пераноснае значэнне слоў.</p> <p>2. Тропы і іх класіфікацыя. Метафара. Эпітэт. Метанімія. Параўнанне. Сінекдаха. Гіпербала і літота. Полісемія і дакладнасць мовы.</p> <p>3. Стылістычнае выкарыстанне сінонімаў, іх прадметна-тэматычная класіфікацыя. Спосабы рэалізацыі стылістычнай функцыі сінонімаў. Перыфразы як вобразныя сінонімы слоў.</p> <p>4. Сінанімія і дакладнасць мовы. Стылістычнае выкарыстанне амонімаў, паронімаў, іх вобразна-выяўленчыя якасці. Аманімія, паранімія і дакладнасць мовы. Стылістычныя функцыі антонімаў.</p> <p>5. Стылістычныя магчымасці актыўнага і пасіўнага пластоў лексікі. Гістарызмы і архаізмы. Неалагізмы. Індывідуальна-аўтарскія неалагізмы. Стылістычныя асаблівасці ўжывання запазычанага лексікі. Інтэрнацыяналізмы. Варварызмы. Калькі і паўкалькі.</p>	1	1	Тэст, праверачная работа
	<p>6. Функцыянальна-стылістычная дыферэнцыяцыя лексікі. Агульнаўжывальная лексіка. Размоўна-бытавая лексіка. Прастамоўная лексіка. Лексіка абмежаванага выкарыстання.</p>			

	<p>Дыялектызмы. Жарганізмы. Стылістычнае выкарыстанне прафесійна-тэхнічнай і тэрміналагічнай лексікі, наменклатурных назваў. Сфера выкарыстання канцылярызмаў і штампіаў.</p> <p>7. Эмацыянальна-экспрэсіўныя тыпы лексікі. Экспрэсіўная лексіка. Эмацыянальная лексіка.</p>			
5.	Фразеалагічная стылістыка		1	Залік
	<p>1. Фразеалагічная стылістыка. Стылістычныя функцыі фразеалагічных адзінак. Дыферэнцыяцыя фразеалагізмаў паводле стылістычнай афарбоўкі і сферы выкарыстання. Міжстылёвыя (агульнаўжывальныя) і стылістычна афарбаваныя фразеалагізмы: размоўна-бытавыя і кніжныя. Ужыванне фразеалагізмаў у розных стылях мовы.</p> <p>2. Эмацыянальна-экспрэсіўныя фразеалагізмы: высокія, урачыстыя, іранічныя, жартаўлівыя, спачувальныя, насмешлівыя, пагардлівыя, грубыя. Многазначнасць, аманімічнасць, сінанімічнасць і антанімічнасць фразеалагізмаў. Варыянтнасць фразеалагізмаў у розных функцыянальных стылях, Лексіка-семантычнае і фразеалагічна-семантычнае багацце мовы. Агульныя крыніцы фразеалогіі славянскіх моў.</p>		1	Тэст
6.	Марфалагічная стылістыка	1	2	Залік
	<p>1. Марфалагічная стылістыка. Словаўтваральныя фарманты як адзін з найважнейшых стылістычных сродкаў.</p> <p>2. Назоўнік. Стылістычныя магчымасці назоўнікаў. Стылістычная роля агульных і ўласных назоўнікаў. Асаблівасці ўжывання роду і ліку назоўнікаў. Семантыка-стылістычныя асаблівасці склонавых формаў назоўнікаў.</p> <p>3. Прыметнік. Экспрэсіўнасць прыметнікаў. Стылістычная дыферэнцыяцыя формаў і суфіксаў прыметнікаў (поўная і кароткая формы прыметнікаў, ступені параўнання). Функцыянальна-стылістычныя адрозненні словаўтваральных тыпаў прыметнікаў у беларускай і рускай мовах. Сінанімія прыметнікаў.</p> <p>4. Займеннік. Разрады займеннікаў і асаблівасці іх стылістычнага выкарыстання. Экспрэсіўная вартасць займеннікаў. Стылістычныя разыходжанні ва ўжыванні займеннікаў у беларускай і рускай мовах. Нарматыўная і ненарматыўная формы ўжывання займеннікаў і іх акцэнтацыя.</p> <p>5. Лічэбнік. Агульная характарыстыка лічэбнікаў у стылістычных адносінах. Ужыванне лічэбнікаў з рознымі прыназоўнікавымі спалучэннямі (больш за, больш як, больш чым і інш.). Багацце сінанімічных сродкаў для выказвання пэўнага лікава-прадметнага значэння. Адрозненні ва ўжыванні лічэбнікаў з назоўнікамі ў беларускай і рускай мовах.</p> <p>6. Дзеяслоў. Стылістычныя магчымасці катэгорый дзеясловаў. Сінаніміка формаў часу. Асаблівасці выкарыстання формаў трывання і ладу дзеясловаў. Сінаніміка зваротных і</p>	1	1	Тэст, праверачная работа

	<p>незваротных дзеясловаў. Стылістычныя адрозненні выкарыстання дзеепрыметнікаў у беларускай і рускай мовах. Стылістычная адметнасць дзеепрыслоўных формаў (у параўнанні з рускай мовай).</p> <p>7. Прыслоўе. Стылістычныя асаблівасці ўтварэння ступеней параўнання прыслоўяў. Стылістычная асіметрыя выкарыстання прыслоўяў у беларускай і рускай мовах (напр., <i>неожиданно, вдруг – знянацку, знячэўку</i>). Стылістычныя асаблівасці ўжывання ступеней параўнання прыслоўяў у беларускай мове, іх варыянтнасць.</p> <p>8. Безасабова-прэдыкатыўныя словы. Стылістычныя асаблівасці безасабова-прэдыкатыўных слоў. Сінанімія мадальных слоў.</p> <p>9. Службовыя часціны мовы. Прыназоўнік. Сінанімія склонава-прыназоўнікавых канструкцый у сучаснай беларускай літаратурнай мове. Асаблівасці ўжывання некаторых прыназоўнікаў у беларускай мове (параўнальна з рускай). Злучнік. Сінаніміка злучнікаў у мове. Часціцы. Стылістычная роля часціц. Стылістычныя адрозненні часціц у беларускай і рускай мовах.</p> <p>10. Выклічнік і гукапераймальныя словы. Стылістычная роля выклічнікаў і гукапераймальных слоў.</p>			
7.	Сінтаксічная стылістыка		1	Залік
	<p>1. Прадмет і задачы сінтаксічнай стылістыкі.</p> <p>2. Словазлучэнне і яго нацыянальная спецыфіка. Асаблівасці кіравання ў беларускай мове. Сінаніміка беспрыназоўнікавых і прыназоўнікавых канструкцый. Разыходжанні ў дзеяслоўных і прыназоўнікавых словазлучэннях (у параўнанні з рускай мовай).</p> <p>3. Стылістычныя магчымасці сінтаксісу. Стылістычныя фігуры.</p>		1	Тэст, кантрольная работа
9.	Стылістыка тэксту		1	Залік
	<p>1. Стылістыка тэксту. Звышфразавыя адзінствы як мастацкая своеасаблівасць тэксту, іх роля ў сэнсавай, стылістычнай і інтанацыйнай арганізацыі тэксту. Віды звышфразавых адзінстваў у пісьмовым маўленні: абзац і складанае сінтаксічнае цэлае.</p> <p>2. Функцыянальна-сэнсавыя тыпы маўлення. Апісанне, апавяданне, разважанне.</p>		1	Тэст
	УСЯГО	4	12	

Інфармацыйна-метадычная частка
Рэкамендаваная літаратура
Асноўная

1. ЭВМК па дысцыпліне «Практычная і функцыянальная стылістыка беларускай мовы» [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <https://dist.belstu.by/course/view.php?id=888>. – Дата доступу: 20.12.2021.

2. Русак, В. У. Практычная і функцыянальная стылістыка беларускай мовы: дапаможнік для студэнтаў спецыяльнасці 1-47 01 01 «Выдавецкая справа» / В. У. Русак. – Мінск: БДТУ, 2020. – 214 с.

Дадатковая

3. Арфаэпічны слоўнік беларускай мовы / Нац. акад. навук Беларусі, Інстытут мовазнаўства імя Якуба Коласа, Аб'яднаны інстытут праблем інфарматыкі; уклад.: В. П. Русак, Ю. С. Гецэвіч, С. І. Лысы, В. А. Мандзік; рэдкал.: В. П. Русак, Ю. С. Гецэвіч, С. І. Лысы. – Мінск: Беларуская навука, 2017. – 757 с.

4. Дынаміка літаратурнай нормы сучаснай беларускай мовы [наук. рэд. д-р філал. навук В. П. Русак]; Мінск: Беларуская навука, 2015. – 439 с.

5. Жаўняровіч, П. П. Даведнік па літаратурнай праўцы: арфаграфічны, пунктуацыйны, лексічны, марфалагічны, сінтаксічны, тэхнічны ўзроўні / П. П. Жаўняровіч; пад рэд., [уступнае слова] В. Іўчанкава. – Мінск: Адукацыя і выхаванне, 2017. – 447 с.

6. Тлумачальны слоўнік беларускай літаратурнай мовы: больш за 65 000 слоў / уклад.: І. Л. Капылоў [і інш.]; пад рэд. І. Л. Капылова. – Мінск: Беларуская Энцыклапедыя імя Петруся Броўкі, 2016. – 968 с.

7. Антанюк, Л. А. Беларуская навуковая тэрміналогія: фарміраванне, структура, упарадкаванне, канструяванне, функцыянаванне / Л. А. Антанюк. – Мінск: Навука і тэхніка, 1987. – 240 с.

8. Арашонкава, Г. У. Кіраванне ў беларускай і рускай мовах: слоўнік-даведнік / Г. У. Арашонкава, В. П. Лемцюгова; пад рэд. М. В. Бірылы, А. І. Падлужнага. – Мінск : Вышэйшая школа, 1991. – 303 с.

9. Арашонкава, Г. У. Слоўнік цяжкасцей беларускай мовы: Правапіс. Вымаўленне. Націск. Словазмяненне. Словаўжыванне / Аўт.-склад. Г. У. Арашонкава, В. П. Лемцюгова. – Мінск: ПУП “РАДЫЁЛА-плюс”, 2005. – 448 с.

10. Афіцыйна-справавыя зносіны па-беларуску. Частка 1: Метадычныя парады і практычныя заданні / Беларуская дзяржаўная сельскагаспадарчая акадэмія; скл. В. П. Зяньковіч. – Горкі, 2004. – 36 с.

11. Багамолава, А. М. Стылістыка і культура беларускага маўлення: вучэб. дапам. / А. М. Багамолава, Г. К. Семянькова. – Мінск: Изд-во Гревцова, 2012. – 304 с.

12. Беларуска-рускі слоўнік: больш за 110 000 сл. у 3 т. Т. 1–3 / пад рэд. А. А. Лукашанца. – Выд. 4-е, перапрац. і дап. – Мінск: БелЭн, 2012.

13. Беларускі арфаграфічны слоўнік / Нацыянальная акадэмія навук Беларусі, Інстытут мовы і літаратуры імя Я. Коласа і Я. Купалы; пад рэд. А. А. Лукашанца. – Мінск: Беларуская навука, 2010. – 694 с.

14. Булыка, А. М. Слоўнік іншамоўных слоў: у 2 т. Т. 1: А–Л / А. М. Булыка. – Мінск: БелЭн. – 1999. – 736 с.
15. Булыка, А. М. Слоўнік іншамоўных слоў: у 2 т. Т. 2: М–Я / А. М. Булыка. – Мінск: БелЭн. – 1999. – 736 с.
16. Булыка, А. М. Слоўнік іншамоўных слоў: актуал. лексіка / А. М. Булыка. – Мінск: Харвест, 2005. – 334 с.
17. Гаўрош, Н. В. Афарыстычныя выслоўі беларускіх пісьменнікаў / Н. В. Гаўрош, Н. М. Нямковіч. – Мінск: Выш. шк., 2012. – 638 с.
18. Грабчыкаў, С. М. Слоўнік паронімаў беларускай мовы / С. М. Грабчыкаў. – Мінск: Народная асвета, 1994. – 478 с.
19. Граматычны слоўнік дзеяслова / Нац. акадэмія навук Беларусі, Ін-т мовы і літаратуры імя Я. Коласа і Я. Купалы; уклад. В. П. Русак [і інш.]; навук. рэд. В. П. Русак. – 2-е выд., дапрац. – Мінск: Беларуская навука, 2013. – 1252 с.
20. Граматычны слоўнік назоўніка / Нацыянальная акадэмія навук Беларусі, Інстытут мовы і літаратуры імя Я. Коласа і Я. Купалы; нав. рэд. А. Я. Міхневіч, В. П. Русак. – Мінск: Беларуская навука, 2008. – 1379 с.
21. Граматычны слоўнік прыметніка, займенніка, лічэбніка, прыслоўя: даведач. выд. / уклад.: В. П. Русак [і інш.]; навук. рэд.: В. П. Русак; НАН Беларусі, Цэнтр даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры [і інш.]. – 2-е выд., дапрац. – Мінск: Беларуская навука, 2013. – 1135 с.
22. Жаўняровіч, П. П. Стылістыка дзелавога маўлення і рэдагаванне службовых дакументаў: вучэб. дапам. – Мінск: РІПА, 2014. – 276 с.
23. Каўрус, А. А. Дакумент па-беларуску: Справаводства. Бухгалтэрыя. Рыначная эканоміка / А. А. Каўрус. – Мінск: Беларусь, 1994. – 160 с.
24. Каўрус, А. А. Стылістыка беларускай мовы / А. А. Каўрус. – Мінск: Народная асвета, 1992. – 207 с.
25. Кароткая граматыка беларускай мовы. У 2-х ч. Ч. 2. Сінтаксіс / навук. рэд. А. А. Лукашанец. – Мінск: Беларус. навука, 2009. – 240 с.
26. Кароткая граматыка беларускай мовы. У 2-х ч. Ч. 2. Фаналогія, марфаналогія, марфалогія / навук. рэд. А. А. Лукашанец. – Мінск: Беларус. навука, 2007. – 351 с.
27. Клышка, М. К. Слоўнік сінонімаў і блізказанчых слоў / М. К. Клышка. – Мінск: Беларуская навука, 2005. – 592 с.
28. Кузьміч, В. А. Асаблівасці навуковага стылю беларускай мовы ў кантэксце навукова-тэхнічнага перакладу / Кузьміч, В. А., Швед, Г. Ф. – Мінск: БДТУ, 2013. – 85 с.
29. Лазоўскі, М. У. Слоўнік антонімаў беларускай мовы / М. У. Лазоўскі. – Мінск: Універсітэцкае, 1994. – 354 с.
30. Лепешаў, І. Я. Лінгвістычны аналіз тэксту: вучэб. дапам. / І. Я. Лепешаў. – Мінск: Выш. шк., 2009. – 287 с.
31. Лепешаў, І. Я. Фразеалогія сучаснай беларускай мовы: вучэб. дапам. / І. Я. Лепешаў. – Мінск: Выш. шк., 1998. – 271 с.
32. Малажай, Г. М. Лінгвістычны аналіз тэксту: вучэб. дапам. / Г. М. Малажай. – Мінск: Вышэйшая школа, 1992. – 365 с.

33. Міхальчанка, А. М. Дапаможнік па справаводству – Пособіе по делопроизводству / А. М. Міхальчанка, Э. М. Давыдава. – Мінск: Полымя, 1993. – 333 с.
34. Міхневіч, А. Я. Слоўка за слоўкам: алф. давед. па культуры бел. мовы для ўсіх / А. Я. Міхневіч, Л. П. Кунцэвіч, Ю. В. Назаранка. – Мінск: Выд. цэнтр БДУ, 2006. – 166 с.
35. Пісарэнка, А. М. Функцыянальная стылістыка беларускай мовы / А. М. Пісарэнка. – Мінск: Бел. дзярж. ун-т культуры, 2003. – 91 с.
36. Пісарэнка, А. М. Філалагічны аналіз мастацкага тэксту: вучэб. дапам. / А. М. Пісарэнка. – Мінск: Народная асвета, 2017. – 175 с.
37. Піскуноў, Ф. А. Вялікі слоўнік беларускай мовы: арфаграфія, акцэнтацыя, парадыгматыка / Ф. А. Піскуноў. – Мінск: Тэхналогія, 2012. – 208 с.
38. Плотнікаў, Б. А. Беларуская мова. Лінгвістычны кампедыум / Б. А. Плотнікаў, Л. А. Антанюк. – Мінск: Інтэрпрэссэрвіс, Кніжны Дом, 2003. – 672 с.
39. Правілы беларускай арфаграфіі і пунктуацыі. – Мінск: Нацыянальны цэнтр прававой інфармацыі Рэспублікі Беларусь, 2008. – 144 с.
40. Сіўковіч, В. М. Слоўнік беларускай мовы. Арфаграфія. Націск. Словазмяненне. Стылістычныя паметы / В. М. Сіўковіч. – Мінск: Аверсэв, 2012. – 640 с.
41. Слоўнік беларускай мовы / Нац. акадэмія навук Беларусі, Ін-т мовы і літаратуры імя Я. Коласа і Я. Купалы; уклад. Н. П. Еўсіевіч [і інш.]; навук. рэд. А. А. Лукашанец, В. П. Русак. – Мінск: Беларуская навука, 2012. – 916 с.
42. Слоўнік цяжкасцей беларускай мовы / Б. А. Плотнікаў, В. П. Трайкоўская. – Мінск: Кніжны дом, 2004. – 544 с.
43. Станкевіч, А. А. Рыторыка: вучэб. дапам. / А. А. Станкевіч. – Мінск: РІВШ, 2010. – 315 с.
44. Старасценка, Т. Я. Стылістыка беларускай мовы: вучэб. дапам. / Т. Я. Старасценка, В. В. Урбан, Ф. С. Шумчык. – Мінск: БДПУ, 2009. – 230 с.
45. Старасценка, Т. Я. Стылістыка беларускай мовы: вучэб. дапам. / Т. Я. Старасценка. – Мінск: РІВШ, 2013. – 212 с.
46. Старычонак, В. Д. Слоўнік амонімаў беларускай мовы / В. Д. Старычонак. – Мінск: Вышэйшая школа, 1991. – 255 с.
47. Юрэвіч, А. К. Стылістыка беларускай мовы: вучэб. дапам. / А. К. Юрэвіч. – 2-е выд., перапрац. і дап. – Мінск: Выш. шк., 1992. – 288 с.
48. Уласевіч, В. І. Слоўнік новых слоў беларускай мовы / В. І. Уласевіч, Н. М. Даўгулевіч. – Мінск: ТетраСистемс, 2009. – 448 с.
49. Цікоцкі, М. Я. Стылістыка беларускай мовы / М. Я. Цікоцкі. – 2-е выд., перапрац. і дап. – Мінск: Універсітэцкае, 1995. – 294 с.
50. Цікоцкі, М. Я. Стылістыка тэксту: вучэб. дапам. / М. Я. Цікоцкі. – Мінск: Беларуская навука, 2002. – 223 с.
51. Шкраба, І. Самабытнае слова: слоўнік беларускай безэквівалентнай лексікі (у рускамоўным дачыненні) / І. Шкраба. – Мінск: БелЭн, 1994. – 223 с.
52. Шуба, П. П. Тлумачальны слоўнік беларускіх прыназоўнікаў / П. П. Шуба. – Мінск, 1993. – 168 с.

Пералік рэкамендаваных сродкаў дыягностыкі кампетэнцый студэнтаў

Для атэстацыі навучэнцаў на адпаведнасць іх персанальных дасягненняў паэтапным ці канчатковым патрабаванням адукацыйнай праграмы рэкамендавана выкарыстоўваць пісьмовыя формы кантролю ведаў (тэсты, праверачныя і кантрольныя работы з заданнямі рознага ўзроўню складанасці).

Міжсесійная атэстацыя па вучэбнай дысцыпліне “Практычная і функцыянальная стылістыка беларускай мовы” выстаўляецца з улікам вынікаў кантрольных і праверачных работ і бягучай паспяховасці. Вынікі міжсесійнай атэстацыі ўлічваюцца пры правядзенні заліку.

Метадычныя рэкамендацыі па арганізацыі самастойнай работы студэнтаў

Самастойная праца студэнтаў прадугледжвае канспектаванне навуковай і навукова-папулярнай літаратуры, выкананне практычных заданняў, тэстаў, кантрольных работ, падрыхтоўку вусных паведамленняў па вызначанай тэматыцы, пераклад тэкстаў розных стыляў і жанраў з рускай мовы на беларускую і наадварот, выкананне даследчых і творчых заданняў.